

**OPONENTSKÝ POSUDEK NA
BAKALÁŘSKOU PRÁCI LUCIE ŠMÍDOVÉ
Překlad a stylistická analýza povídky *Agreeable* Jonathana Franzena
(vedoucí práce: Mgr. Jakub Ženíšek)**

Předložená bakalářská práce Lucie Šmídové je zajímavým pokusem o překlad jedné středně dlouhé povídky amerického autora Jonathana Franzena a o vysvětlení vlastní překladatelské strategie.

Domnívám se, že výběr překládaného textu i způsobu překládání je pozitivním předznamenáním výsledného vyznění práce. Franzen, i když u nás prakticky neznámý, je jedním z nejpozoruhodnějších amerických spisovatelů střední generace, a nepochybně zaujme i námět textu vybrané povídky - i když nepochybně z velké části jen někoho, kdo je obeznámen s reáliemi moderního amerického života, a dobré pochopení těchto reálií se odráží i v kvalitě překladu. Šťastnou ruku měli vedoucí práce i její autorka i v tom, když se rozhodli vycházet z filozofie dvou předních českých teoretiků překladu – Jiřího Levého a Dagmar Knittlové. Puntičkářskému kritikovi by možná vadilo, že bibliografie použité sekundární literatury není rozsáhlejší nebo aktuálnější, případně internacionálnější, ale domnívám se, že vzhledem k bakalářskému formátu a rozsahu hodnocené práce, je toto množství použité literatury zcela adekvátní, nemluvě už o vysloveně „common-sensical“ a prakticky použitelném charakteru uvažování Levého i Knittlové oproti až „megateoretickému“ charakteru většiny novější translatologické literatury.

K vlastnímu jádru práce, tedy k překladu povídky *Svolná*, se mohu vyjádřit jednoznačně kladně. Až na pár výjimek, o kterých se ještě zmíním, je to překlad přesný, ale současně i znějící přirozeně česky, což není tak běžný jev ani u všech zkušených profesionálních překladatelů. Lucie Šmídová svůj postup přesvědčivě vysvětluje v závěrečné teoretické části práce, vůči které nemám naprosto žádné podstatné výhrady – snad jen kromě drobností, jako například důsledné „překládání“ (oproti vlastním zásadám) místního jména Brooklyn (jedná se o několikamilionový obvod města New Yorku, v kterémžto obvodu v době, kdy se v něm narodila Joyce Markowitzová, existovala největší koncentrace židovských obyvatel v tehdejší světě, a jejichž angličtina byla velmi výrazně poznamenána výslovností a zčásti i slovní zásobou jidiš, mateřštiny jejich většiny – odtud i v povídce zmiňované problémy Joyce s výslovností ve chvílích rozčilení) jako Brooklin. Několik set kilometrů od Brooklynu sice existuje město okresního formátu zvané Brookline, avšak to má s Brooklynem asi tak málo společného jako středočeský Kolín s tím porýnským. Naopak mohu jen schválit autorčino řešení barbadoské angličtiny služby Emersonovic rodiny. Mohu-li být poněkud osobní, jako rodilý Hanák mohu jen s uspokojením konstatovat, že autorkou původně zamýšlené použití hanáckého dialektu včas zavrhla, a to zejména proto, že hanácký dialekt a jeho intonace ve mně ani trochu nevyvolávají jakékoliv asociace s afroamerickou angličtinou, resp. afroamerickou kulturou. Chvályhodné je i autorčino zamyšlení nad monotónností uvozovacího slovesa „said“ a uplatnění v češtině běžné variability uvozovacích sloves.

Na druhé straně se domnívám, že autorka si měla dát trochu víc práce s korekturou svého anglického textu, ať už jde namátkou o banality typu „informations“ (str. 50), „terms that does not“, až po poměrně časté vynechávání členů. Za drobné negativum rovněž považuji autorčino rozhodnutí nenásledovat rady Jiřího Levého a utajit čtenáři svého překladu český význam opakující se magické španělské větičky (i když takto si „pohrává“ se svým čtenářem i autor originálu).

Přes uvedené připomínky považuji hodnocenou práci jako úspěšný pokus o překlad a o vysvětlení jeho strategie. Proto navrhuji přijmout ji k obhajobě a ohodnotit podle obhajoby známkou:

.....

V Praze, 2. 9. 2013

Doc. PhDr. Josef Grmela, CSc.